

Raadsvoorstel

Onderwerp **Kredietaanvraag 2015 vervangingen in de openbare ruimte (rioolsanering en overige)**
Registratienr. 4764482 Steller/telnr. Jan Koops van 't Jagt/ 3678512 Bijlagen 1

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim
	☐ Vertrouwelijk
Portefeuillehouder	Van Keulen Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van 13,519 miljoen euro (inclusief 1,839 miljoen euro geraamde afdracht BCF-egalisereserver) voor rioolsanering jaarschijf 2015;
- II. de kapitaallasten hiervan ad € 436.000,-- te dekken uit de jaarlijkse opbrengsten van de rioolheffing;
- III. het geactualiseerde meerjarenplan vervangingsinvesteringen en aanvullend langcyclisch onderhoud 2012-2017 vast te stellen en de totale kosten te bepalen op 25,6 miljoen euro;
- IV. een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van 4,8 miljoen euro voor de vervangingsinvesteringen in de (overige onderdelen van de) openbare ruimte, jaarschijf 2015;
- V. de totale kapitaallasten hiervan ad € 282.000,-- te dekken uit de in de begroting hiervoor beschikbaar gestelde structurele middelen ad 1,308 miljoen euro;
- VI. de kosten voor aanvullend lang cyclisch onderhoud jaarschijf 2015 ad € 573.000,-- incidenteel te dekken uit de nog niet voor kapitaallasten benutte ruimte;
- VII. de gemeentebegroting 2015 dienovereenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

In het Groninger Water en Rioleringsplan 2014- 2018 is vastgesteld welke (sanerings)maatregelen in de periode 2014 tot en met 2018 aan de gemeentelijke riolering nodig zijn. Ieder jaar wordt de gemeenteraad voorgesteld een uitvoeringskrediet voor de (sanerings)maatregelen aan de riolering in het komende jaar beschikbaar te stellen. Voor 2015 gaat het om een investeringsbedrag van 13,519 miljoen euro.

Ook een aantal andere voorzieningen in de openbare ruimte van de stad is versleten en moet daarom worden vervangen. Het gaat dan bijvoorbeeld om elektriciteitskabels van de openbare verlichting, asfaltwegen en oeverbeschoeiingen. Daarnaast is op een aantal plaatsen in de stad aanvullend onderhoud nodig omdat het reguliere onderhoudsprogramma niet toereikend is om het gewenste onderhoudsniveau te kunnen realiseren. In 2011 is hiervoor een meerjaren programma gemaakt, waarvan in 2012 met de uitvoering is gestart. Jaarlijks wordt de gemeenteraad voorgesteld hiervoor een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen. In 2015 is voor deze maatregelen een investeringsbedrag van 4,8 miljoen euro nodig.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Op 27 november 2013 heeft uw raad het Groninger Water- en Rioleringsplan (GWRP) 2014 – 2018 vastgesteld. Voor de uitvoering daarvan vragen wij u jaarlijks een uitvoeringskrediet voor de komende jaarschijf vast te stellen.

Ook diverse andere voorzieningen in de openbare ruimte zijn dermate oud dat deze aan vervanging toe zijn. Daarnaast was het onderhoudsbudget in 2011 niet meer toereikend voor al het benodigde langcyclisch onderhoud. Om dit te kunnen aanpakken heeft uw raad met ingang van 2012 een structureel bedrag in de onderhoudsbegroting opgenomen. Op 25 april 2012 hebt u het Meerjarenplan vervangingsinvesteringen en aanvullend langcyclisch onderhoud 2012-2016 vastgesteld. In 2014 is de uitvoering van dit plan met een jaar opgerekt tot 2017 waardoor een incidentele bezuiniging kon worden gerealiseerd. In dit voorstel informeren wij u over de voortgang van de uitvoering in 2014, geven we een overzicht van de in 2015 geplande maatregelen en stellen wij u voor om het benodigde uitvoeringskrediet 2015 beschikbaar te stellen.

Kader

De kredietaanvraag voor de rioolsanering in 2015 vloeit voort uit het Groninger Water- en Rioleringsplan 2014-2018. Dit plan waarin de ambities voor riolering en water in de stad zijn vastgelegd, is door uw raad vastgesteld op 27 november 2013. Tegelijkertijd hebt u een uitvoeringskrediet voor de eerste jaarschijf 2014 vastgesteld.

Het gewenste BORG-onderhoudsniveau van de stad wordt jaarlijks door uw raad vastgesteld. Daarnaast streven we ernaar dat de Stadgers tevreden blijven over het onderhoud van de dagelijkse leefomgeving. Om deze doelstellingen waar te kunnen maken, is het nodig om jaarlijks een aantal versleten voorzieningen te vervangen en aanvullend lang cyclisch onderhoud uit te voeren. Hiervoor heeft u op 25 april 2012 het Meerjarenplan vervangingsinvesteringen en aanvullend langcyclisch onderhoud¹ 2012-2016 vastgesteld en een uitvoeringskrediet voor de eerste jaarschijf beschikbaar gesteld (RO12.2927519). Op 19 december 2012 heeft u een deelkrediet voor de investeringen in 2013 beschikbaar gesteld (RO12.3347893). Een actualisatie van het Vervangingsplan openbare ruimte voor de periode 2012-2017, heeft u vastgesteld op 29 januari 2014 samen met de beschikbaarstelling van het uitvoeringskrediet voor 2014.

Argumenten en afwegingen

Rioolsanering.

In de periode 2014 tot en met 2018 zijn een aantal maatregelen nodig om de doelstellingen uit het GWRP te realiseren. Een groot deel daarvan (80 %, o.a. rioolsanering) bestaat uit maatregelen die nodig zijn om de volksgezondheid en de kwaliteit van bodem en water te kunnen waarborgen. Het gaat daarbij veelal om wettelijke verplichtingen. De overige 20% betreft de realisatie van ambities op het gebied van water en riolering waartoe uw raad voor de periode 2014– 2018 heeft besloten.

In onderstaand overzicht is de voortgang van uitvoeringsprogramma GWRP in 2014 weergegeven.

Voortgang uitvoeringsprogramma GWRP 2014

Maatregelen 2014	Gebieden / Locaties		Voortgang per 1 december 2014
Relinen	Zuid:	Hereweg Verlengde Hereweg Adm de Ruyterlaan (moerriool)	Alle locaties zijn gereed
	Centrum/Oude w.:	Noorderhaven nz en zz Lopende Diep nz en zz Spilsluizen nz en zz	

¹ In het vervolg van deze notitie kortweg aangeduid met “vervangingsplan openbare ruimte”

Sanering	Oude wijken:	Boterdiep Thomassen a Thuessinklaan Gorechtkade oz Noorderbinnensingel	4198
Relinen	Oude wijken: Centrum/ Oude w.: Zuid:	Zaagmuldersweg Rosensteinlaan/ P. Camper- singel Turfsingel wz en oz Schuitendiep wz en oz Zuiderpark Parkweg Concourslaan	2912
Rioolwerkzaamheden ZRW	Zuid:	Zuidelijke ringweg	500
Watertaken		Diverse locaties (oa baggeren groenestein- en ostadevijver)	775
Projectcoördinatie		Algemene voorbereiding diverse saneringslocaties (zie hierboven)	130
Waterstructuurplan Stadspark fase 2015	Zuid:	Stadspark	750
Totaal uitvoering 2015			17726
Afgerond totaal 2015			17750

Voor een deel van deze riool- en waterprojecten (bijv Boterdiep en Noorderbinnensingel) heeft uw raad al voor 2013 en 2014 uitvoeringskredieten beschikbaar gesteld, maar is de uitvoering vertraagd door bijvoorbeeld het combineren met andere werkzaamheden (werk met werk maken). Het gaat voor die projecten om een totaal bedrag van 6,07 miljoen euro. Per saldo is er dan voor 2015 nog een netto uitvoeringskrediet nodig van 11,68 miljoen euro (17,75 miljoen min 6,07 miljoen). Vermeerderd met de bijdrage voor het BTW compensatiefonds gaat het dan om benodigd krediet van 13,519 miljoen euro.

Vervangingsplan openbare ruimte.

In de periode 2012 tot en met 2022 is het vervangen van een aantal voorzieningen in de openbare ruimte noodzakelijk waar de reguliere onderhouds-begroting niet toereikend voor is. Met de structurele middelen die uw raad daarvoor vanaf 2012 beschikbaar heeft gesteld kunnen de maatregelen worden uitgevoerd die nodig zijn in de periode 2012-2017. Het gaat dan vooral om:

- Vervangen van elektriciteitskabels van de openbare verlichting in met name de oudere wijken van de stad;
- Vervangen van kademuren en beschoeiingen;
- Vervangen van onderdelen en landhoofden van beweegbare bruggen;
- Verhardingen. Het gaat hier om het vervangen van de gehele asfaltconstructie en het aanbrengen van fundering onder klinkerverharding op een aantal plaatsen in de stad;
- Vervangen van speelvoorzieningen en -ondergronden waar het reguliere onderhoudsbudget niet in voorziet.

Naast bovenstaande investeringsmaatregelen zijn er maatregelen nodig om het achterstallig lang cyclisch onderhoud weg te werken. Om te voorkomen dat in het verleden uitgesteld onderhoud leidt tot een lagere onderhoudskwaliteit is het nodig het huidige onderhoudsprogramma aan te vullen. Het gaat dan met name om aanvullend onderhoud aan asfalt, gevolgen boomwortelproblematiek, bruggen en viaducten.

In onderstaand overzicht is de voortgang van de geplande vervangingen openbare ruimte en het aanvullend lang cyclisch onderhoud in 2014 weergegeven.

Voortgang Programma vervangingen openbare ruimte en aanvullend lang cyclisch onderhoud 2014

Maatregelen 2014	Locaties	Voortgang per 1 december 2014
Geluidreducerend asfalt	Helperzoom	Gereed (ivm verwachte aanleg fietspad zijn reparaties uitgevoerd)
Opknappen beweegbare brug	Pleiadenbrug	Gereed
Herstellen kademuur	Turfsingel	Doorgeschoven naar 2015 ivm langere voorbereidingstijd
Vervangen OV kabels	Diverse straten Binnenstad-Noord, Paddepoel Zuid. Diverse straten die meeliften met riolering- en bestratingswerkzaamheden.	Gereed

Realisatie uitvoeringsprogramma 2014.

Ter realisatie van de bezuinigingstaakstelling is de uitvoering van het Meerjarenprogramma 1 jaar opgerekt waardoor een deel van de oorspronkelijk in 2014 geplande investeringen zijn doorgeschoven naar 2015. Voor de uitvoering van vervangingen in 2014 was daardoor nog een investeringsbudget beschikbaar van 1,5 miljoen euro.

Omdat de investeringen verspreid over een aantal jaren plaatsvinden, blijft een deel van het budget voor kapitaallasten eerst nog onbenut. Het aanvullend lang cyclisch onderhoud mag niet als investering worden beschouwd, en zal daarom tot en met 2017 worden gedekt uit deze jaarlijkse (nog) niet voor kapitaallasten benutte ruimte. In 2014 kon hieruit 476 duizend euro aanvullend onderhoud worden gedekt.

Vervangingsplan openbare ruimte 2012-2017 (2022).

In totaal is voor de vervangingen en het aanvullende lang cyclisch onderhoud in de jaren 2012 tot en met 2022 een bedrag nodig van 57,85 miljoen euro. In de begroting van 2012 heeft uw raad een structureel budget van 1.335 duizend euro beschikbaar gesteld om een deel van deze maatregelen uit te voeren. Door afroaming in verband met toepassing van langere afschrijvingstermijnen is dit bedrag sinds 2013 1,308 miljoen euro. Met het jaarlijkse bedrag van 1,308 miljoen euro kunnen we de maatregelen uitvoeren die in de eerste zes jaar (2012-2017) nodig zijn. Daarnaast houden we in de gemeentebegroting 2015 in het financieel meerjarenbeeld in jaarschijf 2018 inmiddels ook rekening met de middelen die nodig zijn voor de maatregelen in 2018 (€ 337.000,-). Voor de jaren 2019-2022 van het vervangingsplan openbare ruimte zullen te zijner tijd extra middelen moeten worden gevonden. Omdat deze dekking nu nog niet voorhanden is, hebben we voor deze post een risico opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de gemeentebegroting en – rekening.

Omdat het bij de maatregelen voor vervanging gaat om investeringen met maatschappelijk nut, mag het structurele budget aangewend worden voor de dekking van de kapitaallasten over deze investeringen. Op basis hiervan kunnen we tot en met 2017 in totaal 22 miljoen euro investeren in vervangingen. Voor de vervangingen in de jaren 2015-2017 resteert hiervan nog een ruimte van 11,9 miljoen euro. Het aanvullend lang cyclisch onderhoud wordt tot en met 2017 gedekt uit de nog niet voor kapitaallasten benutte ruimte (zie uitleg hierboven onder Realisatie uitvoeringsprogramma 2014).

Na uitvoering van de jaarschijf 2015 resteren in de jaren tot en met 2017 de in de bijlage weergegeven investeringen en aanvullend langcyclisch onderhoud. Uitgangspunt voor de verdeling over deze jaren is de urgentie die wij op basis van inspecties hebben bepaald.

Programma 2015 voorzieningen openbare ruimte.
 In onderstaande tabel hebben we weergegeven welke vervangingsinvesteringen en aanvullende onderhoudswerkzaamheden we in 2015 uitvoeren.

Maatregelen 2015	Locaties	Vervanging (investering)	Aanvullend lang cyclisch onderhoud (exploitatie)
Verharding	<ul style="list-style-type: none"> • Engelberterweg • Pleiadenlaan 	938	
Oeverbeschoeiingen	<ul style="list-style-type: none"> • Kademuur Schuitendiep (gedeeltelijk) • Kademuur Eemskanaal NZ (gedeeltelijk) • Keermuur Zuiderhaven • Beschoeiing Rietdiep (Balkgat) • Kademuur Hoendiep (gedeeltelijk, locatie Hoogkerk) • 	1999	290
Sluizen	<ul style="list-style-type: none"> • Sluis Westerhaven 	115	
Beweegbare bruggen (onderdelen van -)	<ul style="list-style-type: none"> • Emmabrug • Herewegbrug • Van Ketwich Verschuurbrug • Plantsoenbrug • Antwerpenbrug 		283
Vervangen OV kabels	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse straten in Kostverloren (samen met riolering) • Diverse straten in Grunobuurt (samen met riolering) • Diverse straten in De Hoogte • Diverse straten in de Oost Indischebuurt • Diverse straten in Binnenstad Noord • Diverse straten in Binnenstad Oost • Verder nog een aantal straten meeliftend met bestratingswerkzaamheden. 	1.500	
Vervangen speeltoestellen en valdempende ondergronden	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse locaties in de stad 	250	
Totaal 2014		4.802	573

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De programma 's 2015 voor de rioolsanering en de overige vervangingen in de openbare ruimte zijn integraal afgestemd binnen het programma Stadsbeheer. Dit houdt in dat deze werkzaamheden zijn afgestemd met alle betrokken partijen die in de openbare ruimte werkzaamheden verrichten, zoals Stadsontwikkeling, Ingenieursbureau, Waterschappen, Nutsbedrijven en Woningbouwcorporaties. Ook zijn de programma's in de conceptfase voorgelegd aan de bewonersorganisaties. Het uiteindelijke programma 2015 voor de rioolsanering en de overige vervangingen worden – samen met de projecten uit het reguliere onderhoudsprogramma – gepresenteerd op wijkplattegronden in de gemeentelijke website (mijn wijk).

Financiële consequenties

Riolering.

Met het totale uitvoeringsprogramma riool- en waterprojecten 2015 is een investeringsbedrag gemoeid van 17,75 miljoen euro. Voor een bedrag van 6,07 miljoen euro betreft het investeringen van programmaonderdelen uit eerdere jaren, waarvoor uw raad al krediet beschikbaar heeft gesteld. Voor de overige rioolsaneringen in 2015 wordt voorgesteld voor de jaarschijf 2015 een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van 13,519 miljoen euro (17,75 minus 6,07 plus 1,839 miljoen euro geraamde afdracht BCF-egalisatiereserve). De financiering van het krediet wordt gedekt uit de opbrengst van de rioolheffing.

Overige vervangingen.

Bij de begroting 2012 heeft uw raad 1,335 miljoen euro structureel beschikbaar gesteld voor de financiering van vervangingsinvesteringen en aanvullend groot onderhoud. Door afroming in verband met een lagere rente is dit bedrag inmiddels 1,308 miljoen euro. Na zes jaar zal dit budget volledig zijn aangewend voor de kapitaallasten (rente en afschrijving) van het totale krediet voor vervangingsinvesteringen van 22 miljoen euro. Omdat de investeringen gespreid over zes jaar plaats vinden, zal er jaarlijks sprake zijn van onbenutte ruimte voor kapitaallasten. Over zes jaar bedraagt deze ruimte in totaal 3,6 miljoen euro. Deze financiële ruimte wordt aangewend voor aanvullend lang cyclisch onderhoud. Het totale bedrag aan maatregelen in de periode 2012 tot en met 2017 komt hiermee op 25,6 miljoen euro (22 mln. + 3,6 mln.).

Van de totale investering van 22 miljoen euro stellen wij voor in 2015 een deelkrediet beschikbaar te stellen van 4,8 miljoen euro. De rente en afschrijving (kapitaallasten) van 282 duizend euro over dit deelkrediet worden gedekt uit het structurele budget van 1,308 miljoen euro. Omdat de investeringen gespreid over meerdere jaren plaats vinden, ontstaat er jaarlijks een niet voor kapitaallasten benutte ruimte die kan worden ingezet voor het aanvullende langcyclisch onderhoud. Voor 2015 is dat bedrag geraamd op € 573.000,-. Voor een nadere uitwerking over 2016 en 2017 verwijzen wij u naar de bijlage bij dit voorstel.

BEGROTINGSWIJZIGINGEN

Begrotingswijziging voor investeringskrediet Vervangingsinvesteringen openbare ruimte 2015

Betrokken vakdirectie (s)	Stadsbeheer
Soort wijziging	uittrekken investeringskrediet
Tijdsplanning krediet	2015-2016

Financiële begrotingswijziging	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
9.1 - kwaliteit leefomgeving	4.800	0	-4.800
Totalen begrotingswijziging	4.800	0	-4.800

**Begrotingswijziging voor
investeringskrediet
Sanering Riolering 2015**

Betrokken vakdirectie (s) Stadsbeheer
Soort wijziging uittrekken investeringskrediet
Tijdsplanning krediet 2015-2016

Financiële begrotingswijziging	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
<i>9.1 Kwaliteit Leefomgeving</i>	13.519	0	-13.519
Totalen begrotingswijziging	13.519	0	-13.519

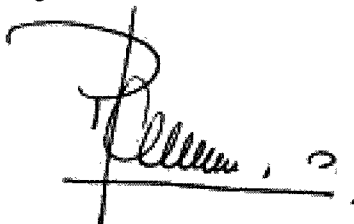
Overige consequenties

Er zijn geen overige consequenties.

Vervolg

De rioolsanering en overige vervangingen waarvoor we nu deelkredieten aanvragen, starten we zo spoedig mogelijk. Wij informeren u jaarlijks over de voortgang van de uitvoering van deze maatregelen en vragen u daarbij deelkredieten voor het komende jaar beschikbaar te stellen. Nadat het GWRP 2014-2018 en het Vervangingsplan openbare ruimte 2012-2017 volledig zijn uitgevoerd, zullen we een nacalculatie hiervan aan u voorleggen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage: Geactualiseerd Meerjarenplan Vervangingen en aanvullend lang cyclisch onderhoud 2012 – 2017, versie december 2014.

Bijlage: Geactualiseerd Meerjarenplan Vervangingen en aanvullend lang cyclisch onderhoud 2012 – 2017, versie december 2014.¹

Meerjarenprogramma vervangingsinvesteringen en aanvullend groot onderhoud

Vervangings- cq levensduurverlengende investeringen	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
	Krediet krediet						
Verharding	629	1.320		938	864	1.001	4.752
Oeverbeschoeiingen	1.314	1.314		1.999	1.680	1.407	7.714
Houten bruggen	193	70			108		371
Beweegbare bruggen		750					750
Stalen bruggen							0
Sluizen				115			115
Tunnels/viaducten							0
OV kabels	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500		7.500
speelvoorzieningen				250	250	300	800
totaal investeringen	3.636	4.954	1.500	4.802	4.402	2.708	22.002

Lang cyclisch onderhoud (exploitatie)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
Verharding	580	45	66	0	42	59	792
Oeverbeschoeiingen	600	600	290	290			1.780
Houten bruggen		100					100
Beweegbare bruggen		158	120	283	260	26	847
Stalen bruggen							0
Sluizen	40	39					79
Tunnels/viaducten							0
OV kabels							0
Totaal lang cyclisch onderhoud	1.220	942	476	573	302	85	3.598

Totaal programma vervanging en groot	4.856	5.896	1.976	5.375	4.704	2.793	25.600
---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Jaarlijkse exploitatielasten

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
A. Totaal kapitaallasten over investeringen	115	266	552	735	1.006	1.223	1.308
B. lang cyclisch onderhoud	1.220	942	476	573	302	85	
C. Bezuinigingstaakstelling incidenteel 2014		100	280				
Totaal beschikbare middelen (A.+B.+C.)	1.335	1.308	1.308	1.308	1.308	1.308	1.308

NB. De besteding van de jaarlijkse investeringskredieten gaat veelal over de jaargrens heen. In dit overzicht is rekening gehouden met de kapitaallasten van de uitgaven die daadwerkelijk binnen het desbetreffende jaar zullen plaatsvinden.

¹ Ten opzichte van de vorige versie (bij de kredietaanvraag voor 2014) zijn een paar kleine rekenfouten hersteld.